

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 19. maj 2013

Kirkedag: Pinsedag/A

Tekst: Joh 14,22-31

Salmer:

SK: 290 * 282 * 291 * 285 * 287,2 * 723

LL: 290 * 291 * 285 * 287,2 * 723

For nogen tid siden stod jeg ved et dødsleje, hvor der blev slukket for respiratoren. Derefter var bare at vente på, at vejtrækningen stoppede. Det trak lidt ud, og en af de pårørende sagde: ”Ja, hun har en stædig vilje.” Sygeplejersken, der stod der, sagde til os: ”Jeg er ked af at sige det til jer, men det her handler ikke om vilje. Hun har ikke længere nogen vilje. Det er ganske enkelte kroppens egne og sidste funktioner, der stille ebber ud. Det er ikke vilje, men biologi.”

Der var ingen vilje, og alligevel blev vejret, om end noget anstrengt, trukket. Det handler ikke om vilje. Det gør det jo næsten aldrig, når vi trækker vejret. Jo, hvis vi ikke kan få luft; hvis vi er forpustet eller når kvinden skal føde, så er der fokus på vejtrækningen. Det er der også, når konfirmanderne skal kunne f.eks. trosbekendelsen. Nogle af dem kan næsten nå at sige den i en vejtrækning, og jeg må minde dem om, at man godt må trække vejret undervejs. Men ellers er det jo ikke noget, vi går og tænker på. Tænk, hvis vi hele tiden skulle huske på at trække vejret.

I Bibelens skabelsesberetning bruges et andet ord for vejtrækningen: Livsånde. Jeg synes, det er et flot ord. Livsånde. ”Gud Herren... blæste livsånde i hans næsebor, så mennesket blev et levende væsen.” står der. Vi lever ved livsånden.

Vi tænker ikke over den. Vi går ikke rundt og tænker på, hvad mon jeg skal bruge den til, livsånden. Vi har fået den for at vi kan være levende væsner, og den gør bare sit.

Pinsen handler ikke om livs-ånden. Det handler om Helligånden. Gud Helligånd. En underlig størrelse, et underligt begreb.

I forbindelse med påske har jeg et orienteringsløb for konfirmanderne. En af posterne er her i kirken. Inden konfirmanderne går herover får de at vide, at posten er inde i kirken, og den er der, men kan først ses, når den findes. Løbet foregår ved, at de mellem posterne kommer tilbage til mig og får næste post. Jeg havde i år sendt et hold af sted til posten her i kirken. Og de var meget længe væk. Jeg var begyndt at undre mig over, hvad i al verden de lavede. Der var da fire hold før dem, der havde fundet den. Pludselig kommer en af dem tilbage til mig og siger: ”Vi kan simpelthen ikke finde den. Du siger, vi først kan se den, når vi har fundet den. Er det Helligånden, vi skal finde?”

Lige så lidt, som vi skal finde livs-ånden, skal vi finde Helligånden. Helligånden er Guds fylde i os. Helligånden er Guds ikke-fysiske nærvær og fylde. Vi kan ikke se den, og vi kan ikke finde den. Men vi kan mærke dens nærvær, og mærke dens fravær på samme måde som vi kan mærke livs-åndens nærvær eller fravær. Vi kan se og mærke Helligåndens virke i os. Jesus taler i dagens evangelium om Helligåndens opgave: ”...han skal minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer.” Livsånden gør os til et levende væsen. Helligånden gør os til et kristeligt væsen, for nu at blive i den sproglige parallel.

Ethvert døbt menneske får Helligånden i dåben. Ethvert døbt menneske knyttes til Gud ved Guds egen ånd. Og som det er

meningen, at livsånden giver os liv, skal Helligånden give os kristeligt liv. Dvs. åbne os mod troen, håbet og kærligheden, som disse tre er blevet vist for os i Jesus Kristus. Helligånden skal gøre os bevidste om Gud. Denne gerning kan vi mærke og se i os, når vi tænker på Gud, har Jesus for øje, beder og lovpriser. Alt, hvad der i os positivt minder os om Gud Herren, er Helligåndens virke. Vi kan altså som døbte vide, at vi fik Helligånden i dåbsgave. Vi kan som levende væsner vide, om vi tænker positivt om Gud og tror på Ham, som vi kender Ham i Jesus Kristus. Deraf kan vi konkludere, at vi har Helligånden. Uden Helligånden vil vi end ikke være i stand til at tænke bare én positiv tanke om Jesus. En ting, det for øvrigt kan være svært at gøre alligevel, hvis vi undertrykker Helligåndens virke i os. Lige som vi kan sige, at vi ikke længere ønsker at være et levende væsen, og derpå tage vort eget liv og ende livsåndens virke i os, således kan vi også sige, at vi ikke ønsker at være et kristent væsen, og derpå tage vort eget kristenliv, det kristenliv, vi ellers var døbt til. Da er vi kristeligt døde. Men så længe livsånden virker i os, er det også muligt, at Helligånden vil virke i os til et kristent liv.

Pinsen er jo også kirkens fødselsdag. Apostlene blev fyldt af Helligånden, hvilket konkret gav sig udslag i, at de talte mange forskellige sprog. I tiden umiddelbart derefter spredtes de for alle vinde, og overalt, hvor de kom frem, mindede Helligånden dem om Jesus, og det på en sådan måde, at de fortalte det til andre, som igen fortalte osv. Kristne trosfællesskaber voksede op, det vi senere kender som menigheder og kirker. Vores kirke og os her i dag er et led i denne lange række mennesker, der ved Helligånden mindes om, hvad Jesus har sagt og gjort.

Ser vi på Apostlenes virke i den tid, der fulgte lige efter pinseunderet, slår det os, at Helligåndens fylde af dem, medførte nogle helt fantastiske evner eller rettere nådegaver.

Det betød, at i enkelte særlige situationer skete det samme ved dem, som skete, når Jesus mødte mennesker. I kølvandet på apostlenes forkyndelse fulgte derfor et spor af underfulde handlinger, der langt overgik al fornuft og menneskelig kunnen. Helligånden gav dem særlige muligheder.

Det handler dog ikke så meget om, hvad vi kan bruge Helligånden til, som det handler om, hvad Helligånden kan bruge os til. Og det er mere bemærkelsesværdigt, hvad Helligånden kunne bruge apostlene til, end hvad apostlene kunne bruge Helligånden til.

Overalt, hvor de kom, bragte de mennesker evangeliet om Jesus. Det være sig i ord og gerning. Deres omsorg for svage, deres kamp for frihed og sandhed var grundet i fortællingen om Jesus. Den fortælling, som blev bestyrket i deres handlinger, at Jesus er menneskers frelser og Guds sande billede. Jesus er Guds nådige retfærdighed. Derved oplevede mennesker, at Gud ikke kun skulle eller kunne tilbedes i templet og ved rituelle gudstjenester. Gud kunne de ikke kun møde på et bestemt sted. Gud er nærværende overalt og vil alle, ikke kun de særlige. Dette bragte apostlene ikke ud til mennesker, fordi apostlene var særligt dygtige eller særligt fromme. Men de var fyldt af Helligånden. De var villige til at gå, gøre og sige, hvad Helligånden mindede dem om.

Gennem Helligåndens brug af apostlene har vi lært at tilbede Gud i ord og gerning på den plads i livet, der er vores, og med de nådegaver vi hver især har. Og disse nådegaver skal vi også gøre brug af i kirken for at skabe et troens fællesskab for mennesker, hvor vi sammen kan høre fortællingen om Jesus og ved Helligånden blive mindet om Guds kærlighed, og se vort medmenneskes betydning som et levende væsen i Guds billede.

Helligånden skal have lov at bruge os, så andre mennesker i os møder Gud Herren og Hans åbenbaring i Jesus. Deri er vi ikke blot Helligåndens hørere, men også Helligåndens gørere.

Helligånden fylder os, Helligånden udruster os, Helligånden vil bruge vore hænder, fødder og mund til at række mennesker Guds kærlighed og fortælle fortællingen om Jesus, således at så mange som muligt kan være levende væsner både ved livsånde og hellig ånde.

Må kirken og dens mennesker aldrig undlade at lade os bruge af Helligånden. Ved menneskers villighed, bygger Helligånden Guds rige på jord – også her hos os.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen